

Martin Ziehr

Meie 24.10.2025 nr 11-2/25/108-1

martin.ziehr@justdigi.ee

Arvamus KarS ja KrMS täiendamise seaduse eelnõu kohta

Tartu Ringkonnakohtus tänab võimaluse eest avaldada arvamust KarS ja KrMS täiendamise seaduse eelnõu kohta. Meie ettepanekud on järgmised:

1. Eelnõuga täiendatakse KrMS 19. peatükki §-ga 508⁸⁵, mille lõike 3 kohaselt tunnistab kohus välisriigis mõistetud vangistuse täideviimise lubatavaks, kui sarnased teod on Eesti seaduste kohaselt karistatavad, täideviidav karistus ei ole ebamõistlikult karm ning ajavahemik kohtuotsuse jõustumise ja selle täitmisele pööramise alguse vahel ei ületa kolme aastat.

Teeme ettepaneku lisada sõna „karistatavad“ ette sõna „kriminaalkorras“. Ettepaneku eesmärgiks on vältida olukorda, kus mõni Rootsis kriminaalkorras karistatav tegu võib Eestis osutuda samuti karistatavaks, kuid mitte kriminaal-, vaid väärteoks, mille puhul pole vangistust ette nähtud.

2. Palume kaaluda, kas välisriigi vangistuse täideviimise lubatavuse otsustamise allutamine vaid Tartu Maakohtule on vajalik. Kuna küsimus lahendatakse kirjalikus menetluses määrusega, saaksid potentsiaalselt asja otsustada kõik Eesti kohtud ning koormus jaguneks kiire (taotlus lahendatakse 5 päeva jooksul) küsimuse lahendamisel kohtute vahel võrdsemalt.

3. Seadusemuudatusega kaasneb ringkonnakohtu kriminaalkolleegiumile esitatavate määruskaebuste arvu suurenemine, mida aitaks leevendada kolleegiumisse **ühe kohtujuristi koha** juurde loomine. Siinkohal arvestame sellega, et dokumentide tõlkimise korraldab vangla.

4. Seaduseelnõu mõjutab ka Tartu Ringkonnakohtu halduskolleegiumi töökoormust. Lähtudes 16. oktoobri nõupidamisel räägitust ning halduskohtute poolt esitatud koormuste prognoosist, eeldame, et 600 välisvangi Tartu Vanglasse paigutamise esitatakse Tartu Halduskohtule igal aastal ca 300 kaebust.

Kui 250 praegu Tartu Vanglas viibivat kinnipeetavat liiguvad Tartu Vanglast võrdselt Viru ja Tallinna vanglatesse (125 kumbagi vanglasse), lisandub Tartu kohtute tööpiirkonda 475 kinnipeetavat. Lähtudes eeldusest, et iga kahe kinnipeetava kohta esitatakse halduskohtule üks kaebus, suureneks Tartu Halduskohtu koormus 237,5 kaebuse võrra.

Kuna praegu kaevatakse edasi ca 60% kinnipeetavate asjades tehtud lahenditest, suureneb Tartu Ringkonnakohtusse lisanduvate kohtuasjade arv 142,5 asja võrra. Samas tuleb arvestada ka seda,

et tegemist on kohanemiskaskuste ja kultuuriliste eripäradega kinnipeetavatega, mistõttu võib prognoosida isegi suuremat kaebuste arvu.

Kui kõik praegu Tartu Vanglas viibivad 250 kinnipeetavat viiakse üle Viru Vanglasse, tähendaks see Tartu Ringkonnakohtu jaoks 180 lisanduvat haldusasja. 2024. aastal menetles üks Tartu Ringkonnakohtu halduskolleegiumi kohtunik kokku ca 173 haldusasja. Seega tekitab seadusemuudatus kolleegiumile koormuse, mis on võrdne ligikaudu ühe kohtuniku töökoormusega.

Olenemata sellest, kumba vanglasse Tartu Vanglast kinnipeetavad paigutatakse, suureneb Tartu Ringkonnakohtu töökoormus sedavõrd, et põhjendatud on kohtule **ühe täiendava kohtuniku- ja kohtujuristi koha** eraldamine. Siinkohal arvestame sellega, et kohtusse esitatavate kaebuste tõlkimise korraldab vangla.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiina Pappel
kohtu esimees